

Дулачик О. І., Кушнір А. М., Мариняк О.О.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АУДИТУ В УКРАЇНІ

Відповідно до Закону України «Про аудиторську діяльність», аудит – це перевірка даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності суб'єкта господарювання з метою висловлення незалежної думки аудитора про її достовірність в усіх суттєвих аспектах та відповідність вимогам законів України, положень (стандартів) бухгалтерського обліку або інших правил (внутрішніх положень суб'єктів господарювання) згідно із вимогами користувачів [1].

Дослідженням розвитку аудиту в Україні займаються чимало вітчизняних спеціалістів та науковців, а саме: В. Рудницький, С. Канигін, С. Голов, Б. Усач, В. Жук, Ю. Прозоров, В. Галкін, М. Білуха, А. Кузьминський, Н. Дорош та інші.

Метою даної статті є окреслення проблем та перспектив аудиту в Україні в сучасних умовах.

Офіційним регулятором вітчизняного аудиту є Аудиторська палата України, яка створюється і функціонує як незалежний самостійний орган і є юридичною особою, що вирішує важливі питання у сфері методологічного й організаційного управління аудитом в Україні. Повноваження Аудиторської палати України поширюються на такі важливі сфери аудиторської діяльності:

- підвищення кваліфікації аудиторів;
- сертифікація аудиторів;
- стандартизація аудиторської діяльності (застосування стандартів аудиту і кодексу професійної етики);
- реєстрація аудиторських фірм та аудиторів – приватних підприємців і ведення реєстру суб'єктів аудиторської діяльності;
- контроль якості аудиторських послуг [2].

До проблемних питань аудиту можна віднести:

- брак достатнього досвіду аудиторської діяльності;
- відсутність нормативної бази аудиту – аудиторських стандартів, що забезпечили б єдині критерії якості аудиту (посадові обов'язки, службова відповідальність тощо);
- відсутність методичних рекомендацій щодо проведення аудиту;
- недостатня кількість кваліфікованих кадрів, а звідси і неосвоєний ринок аудиторських послуг;
- відсутність типових форм документів з аудиту (договорів, висновків тощо);
- комп'ютеризація аудиту тощо.

Разом з тим впровадження аудиту в сферу підприємницької діяльності має в цілому для держави істотні переваги порівняно з іншими формами фінансово-господарського контролю, зокрема:

- значна економія державних коштів на утримання контрольно-ревізійного апарату;
- надходження додаткових коштів у бюджет за рахунок сплати аудиторськими фірмами (аудиторами-підприємцями) податків;
- незалежність, конкурентна боротьба, відповідний професіоналізм аудиторів, що сприяє підвищенню якості перевірок;
- можливість вибору аудитора замовником тощо [3].

Щоб вирішити вищеписані проблеми, необхідно використовувати різні шляхи

подолання та перспективи розвитку в Україні, а саме:

- 1) розробити механізм ціноутворення на аудит та аудиторські послуги шляхом вивчення міжнародного досвіду з цього питання;
- 2) зменшити обсяги «тіньового» бізнесу;
- 3) підвищити престиж аудиторської професії;
- 4) розробити внутрішньо-фірмові методики аудиту, робочої документації;
- 5) удосконалити навчальні плани підготовки обліковців у вищих навчальних закладах, адаптувати їх знання до потреб практики реального життя [4];

Покращенню якості аудиту в Україні сприятиме лише система цілісних і комплексних заходів, які будуть спрямовані на розвиток правового поля аудиту, запровадження якісної системи комп'ютеризації аудиту, здійснення контролю над рівнем компетентності аудиторів і якості наданих послуг, забезпечення реальної незалежності аудитора та запровадження санкцій і покарань аудиторів щодо недостовірності надання аудиторських послуг. Доцільно звернути увагу на класичне висловлювання Р. Адамса: «Без аудиту немає надійності рахунків. Без надійності рахунків немає контролю. А без контролю, чого вартує влада?»

Отже, аудиторські послуги в Україні розвиваються досить швидкими темпами, хоча існують певні проблеми. Більш глибоке дослідження цих проблем може стати основою для визначення пріоритетних напрямків вдосконалення аудиторської діяльності з огляду на перспективи розвитку ринкової економіки і відносин власності в Україні, а їх розв'язання сприятиме подальшому впровадженню аудиторської професії в господарську практику і формуванню у громадськості впевненості у високій професійній майстерності аудиторів.

1. Закон України «Про аудиторську діяльність» - <http://zakon.rada.gov.ua/>
2. Т.А. Калінська «Сучасний стан і проблеми вітчизняного аудиту» // Калінська Т.А. // Науково-виробничий журнал. – 2013.
3. Л.М. Одінцов, А.О. Титаренко, М.В. Швець «Система фінансового контролю і розвиток аудиторства в Україні» // Одінцов Л.М., Титаренко А.О., Швець М.В. // Вісник Кременчуцького державного політехнічного університету. – 2012.

Г.М. Зарічняк, Ю.О. Костюк, Х.Б. Дмитришин
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ТРАНСФОРМАЦІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯК РЕЗУЛЬТАТ ВПЛИВУ НОВИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА СУЧАСНЕ СУСПІЛЬСТВО І ЕКОНОМІКУ

Менеджмент, як системне професійне управління, в кожній сфері державного устрою характеризується сукупними або окремими особливостями. Зрозуміло, що зовсім різне системне професійне управління державою, муніципальними утвореннями, в соціальній сфері або в сфері підприємництва. Різниця в тому, що в кожній сфері життєдіяльності визначені різні цілі, завдання, діють відповідні форми і методи управління, результати управління оцінюються різними показниками і т.д. Управління в сфері підприємництва в системі управління державою займає особливе положення, оскільки сфера характеризується численними особливостями: найбільша чисельність зайнятого населення, різноманіття форм і видів діяльності, високі показники обсягів підприємницької діяльності, широка самостійність підприємців в управлінні власними підприємствами і багато іншого. Між системою управління в сфері підприємництва та типом економіки діє пряма залежність. В умовах комерційної економіки управління відбувалося на основі традиційного управління, тобто на основі досвіду управління, яке